

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 9Co/98/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7821200597
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 08. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alena Miková
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2023:7821200597.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Aleny Mikovej a členiek senátu JUDr. Slávky Zborovjanovej a JUDr. Dany Popovičovej v spore žalobcu A. B., nar. XX.X.XXXX, bytom C. XXX, t.č. Ústav na výkon trestu odňatia slobody, Floriánska 18, Košice proti žalovanej Slovenská republika, v mene ktorej koná Ministerstvo spravodlivosti SR, so sídlom Račianska 71, Bratislava, o náhradu nemajetkovej ujmy 3.000.000.000,- eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Rožňava zo dňa 10. júna 2022 č.k. 11C/15/2021-144

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.

Nepriznáva stranám sporu náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie zamietol návrh žalobcu na zaplatenie nemajetkovej ujmy 3.000.000.000,- eur, ktorá mu mala vzniknúť uznesením Okresného súdu Rožňava 1T/55/2010-212 zo dňa 11.6.2014 o premene trestu v spojení s uznesením Krajského súdu v Košiciach 7Tos/79/2014-234 zo dňa 16.10.2014 o zamietnutí sťažnosti žalobcu, podľa ktorých rozhodnutí sa žalobca v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia neosvedčil a trest odňatia slobody v trvaní troch rokov vykoná.

2. Nárok žalobcu súd posudzoval podľa ustanovení zákona č. 514/03 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci (zákon č. 514/03 Z.z.) prvotne sa vysporiadavajúc s označením subjektu na strane žalovaného, keď žalobca ako žalovaného označil „Okresný súd Rožňava, Krajský súd Košice, Najvyšší súd Slovenskej republiky“. Súd zohľadnil zákonnú úpravu povinného subjektu v zmysle § 4 zákona č. 514/03 Z.z., vymedzenie subjektu konajúceho v mene štátu podľa § 73 Civilného sporového poriadku (CSP) ako aj ustálenú rozhodovaciu prax najvyššieho súdu (napr. NS SR 6Cdo/149/2011) na základe čoho pri nepochybnom zistení, že predmetom sporu je nárok žalobcu na náhradu škody voči štátu z tvrdeného nesprávneho úradného postupu a súdneho rozhodnutia, konal ako s povinným subjektom Slovenskou republikou (štátom), v mene ktorej koná Ministerstvo spravodlivosti SR. V spore aplikoval ustanovenia § 3, §4, § 15, § 16, § 19 zákona č. 514/03 Z.z. upravujúcich predpoklady vzniku zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú vydaním nezákonného rozhodnutia alebo z titulu nesprávneho úradného postupu orgánu verejnej moci, podmienky uplatnenia nároku po jeho predbežnom prerokovaní, plynutie premlčacej doby. Vzal do úvahy obranu žalovaného, že nárok žalobcu nie je podložený žiadnym takým rozhodnutím súdu, ktoré by bolo pre svoju nezákonnosť zrušené, ani neexistuje žiadny nesprávny úradný postup, ktorý by zakladal právo žalobcu na plnenie, že žiadaná náhrada nemajetkovej ujmy je absolútne neodôvodnená a neprimeraná, a pokiaľ by akékoľvek právo na peňažné plnenie existovalo, toto je premlčané, vzhľadom na to, že od času právoplatnosti súdnych rozhodnutí, od ktorých žalobca odvodzuje svoj nárok v roku 2014, do času podania žaloby v roku 2021, uplynula zákonom vymedzená trojročná doba na uplatnenie žiadaného práva.

3. Pri rozhodnutí súd vychádzal zo skutkových tvrdení žalobcu, že nemajetková ujma mu vznikla vyššie zmienenými uzneseniami Okresného súdu Rožňava a Krajského súdu v Košiciach o premene nepodmienečného odsúdenia na výkon trestu odňatia slobody na tri roky z dôvodu, že išlo o výkon trestu nezákonný, lebo krajský súd o tom, že sa neosvedčil rozhodol až 16.10.2014, teda od času vydania rozhodnutia Okresného súdu Rožňava dňa 11.6.2014 uplynulo až 127 dní, súdy preto nepostupovali v zákonom stanovenej lehote a bol uväznený nezákonne. Z rozhodnutia Okresného súdu Rožňava č.k. 1T/55/2010-212 zo dňa 11.6.2014 súdu vyplynulo, že žalobca sa v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia uloženého rozsudkom Okresného súdu Rožňava zo dňa 12.5.2010 1T/55/2010, ktorým mu bol uložený úhrnný trest odňatia slobody v trvaní troch rokov s podmieneným odkladom na skúšobnú dobu a probačným dohľadom štyroch rokov neosvedčil a trest odňatia slobody v rozsahu troch rokov vykoná, pričom bol zaradený do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia. Uznesením Krajského súdu v Košiciach č.k. 7Tos/79/2014-234 zo dňa 16.10.2014 bolo preukázané, že na základe sťažnosti žalobcu proti vyššie zmienenému uzneseniu Okresného súdu Rožňava, krajský súd po preskúmaní správnosti napadnutého uznesenia sťažnosť zamietol konštatujúc správnosť a zákonnosť daného rozhodnutia s dôrazom na fakt, že žalobca porušil nielen podmienky probačného dohľadu, ale v dobe podmieneného odsúdenia sa dopustil ďalšej trestnej činnosti dňa 11.4.2014 spáchaním prečinu podľa § 219 Tr. zákona, za čo bol aj odsúdený trestným rozkazom. Súd prvej inštancie konštatoval predbežné prerokovanie nároku žalobcu na náhradu nemajetkovej ujmy v priebehu súdneho konania, ktorý nárok bol rozhodnutím žalovaného odmietnutý. Zohľadňujúc obsah skutkových tvrdení žalobcu, predložené súdne rozhodnutia a zákonom vymedzené podmienky vzniku nároku na náhradu škody a nemajetkovej ujmy súd poukázal na to, že právoplatné rozhodnutia o premene nepodmienečného trestu na výkon trestu odňatia slobody neboli žiadnym orgánom v konaní o riadnom či mimoriadnom opravnom prostriedku zrušené ako nezákonné. Fakt, že odvolací súd v trestnej veci žalobcu rozhodol o sťažnosti na 127. deň nemá vplyv na zákonnosť, keďže trestný procesný poriadok neupravoval lehotu pre rozhodnutie o sťažnosti a nebolo ani konštatované porušenie práva žalobcu na prejednanie jeho veci bez zbytočných prieťahov. Námietku premlčania vznesenú žalovaným považoval za dôvodnú, vychádzajúc z právoplatnosti rozhodnutia Krajského súdu v Košiciach o odmietnutí sťažnosti žalobcu dňa 16.10.2014, od ktorého času žalobcovi plynula trojročná lehota na uplatnenie nároku na súde. Uviedol, že pokiaľ by aj vychádzal z názoru, že najneskôr začala trojročná premlčacia doba na uplatnenie práva plynúť ukončením výkonu trestu 19.12.2017, tak uplynula 19.12.2020. Žalobca však podal žalobu na okresný súd až 01.03.2021, teda zjavne po uplynutí zákonom vymedzenej trojročnej doby na uplatnenie práva. Na záver doplnil, že žiadaná nemajetková ujma je extrémne neprimeraná, neadekvátne a jej vznik nie je žiadnym spôsobom preukázaný. O nároku na náhradu trov konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP priznajúc plne procesne úspešnému žalovanému nárok na náhradu trov v rozsahu 100 %.

4. Žalobca doručil súdu podanie s označením „sťažnosť“, ktorým namietal správnosť súdneho rozhodnutia nesúhlasiac s premlčaním nároku. Navrhoval preto rozsudok zrušiť alebo jeho žalobe vyhovieť. Uvedené podanie doručil prv, ako mu bolo doručené písomné vyhotovenie rozsudku o zamietnutí žaloby. Po prevzatí písomného vyhotovenia rozsudku svoje procesné stanovisko nezmenil.

5. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd vychádzajúc z Článku 11 Základných princípov CSP, § 124 CSP vyhodnotil podľa obsahu podanie žalobcu „sťažnosť“ ako včas podané odvolanie, keď zodpovedajúco súdnej judikatúre, odvolanie podané po vyhlásení rozhodnutia je účinné aj vtedy, keď k nemu došlo ešte pred doručením rozsudku, teda pred začiatkom plynutia odvolacej lehoty (Zborník Stanovísk a súdnych rozhodnutí Najvyššieho súdu ČSR, ČSSR a ZSR, ZIV, str. 764).

6. Žalovaný vyjadrenie k odvolaniu nepodal.

7. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd po kladnom posúdení prípustnosti a včasnosti podaného opravného prostriedku subjektom, v neprospech ktorého bolo rozhodnuté, prejednal odvolanie bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario, v rozsahu danom § 379, § 380 ods. 1,2 CSP z hľadísk uplatnených odvolacích dôvodov a prijal záver, že odvolanie nie je nedôvodné. Žiadny z uplatnených odvolacích dôvodov nebol naplnený, preto odvolací súd rozsudok v zmysle § 387 ods. 1 CSP ako vecne správne potvrdil.

8. Zohľadňujúc obsah podaného odvolania, žalobca napáda správnosť skutkových zistení a právneho posúdenia veci súdom prvej inštancie v zmysle § 365 ods. 1 písm. f/, h/ CSP v otázke premlčania nároku. Tieto odvolacie dôvody nie sú dané. Rozsudku súdu prvej inštancie, ktorý bol napadnutý odvolaním nemožno vytknúť, že by vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov, alebo z prednesov strán nevyplývajú a ani inak nevyšli za konania najavo, alebo aby opomenul niektoré rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo aby v jeho hodnotení dôkazov bol logický rozpor. Tiež nebolo zistené, že aby na zistený skutkový stav súd prvej inštancie aplikoval nesprávne zákonné ustanovenie alebo použité zákonné ustanovenie nesprávne vyložil. Súd vykonal dokazovanie v dostatočnom rozsahu, vychádzajúc zo správne a úplne zisteného skutkového stavu veci, ktorý vyhodnotil podľa správnej právnej normy a túto aj v súlade so zmyslom a účelom zákona interpretoval rešpektujúc ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít.

9. Súd prvej inštancie správne konštatoval, že predpokladom vzniku nároku žalobcu je existencia nezákonného rozhodnutia, teda ak právoplatné rozhodnutie, ktorým bola škoda spôsobená bolo zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom (§ 6 zákona č. 514/2003 Z.z.). V prípade, ak sa škoda (nemajetková ujma) zakladá na nesprávnom úradnom postupe musel byť naplnený predpoklad porušenia právnou normou ustanoveného predpísaného postupu alebo účelu sledovaného zákonom a v prípade porušenia povinnosti urobiť úkon alebo vykonať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote, nečinnosti či zbytočných prietahoch je možné vychádzať len z výsledkov vybavenia sťažnosti na prietahy (§ 9 zákona č. 514/03 Z.z.). Nárok na náhradu škody a nemajetkovej ujmy pritom musí byť uplatnený v zákonom stanovenej lehote troch rokov odkedy sa poškodený o škodu dozvedel a v prípade, ak podmienkou uplatnenia práva je zrušenie alebo zmena právoplatného rozhodnutia, tak od času doručenia takého rozhodnutia (§19 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z.). Pokiaľ žalobca svojím podaním uplatňoval nárok na náhradu škody v spojení so súdnymi rozhodnutiami o premene podmieneného odsúdenia na výkon trestu odňatia slobody v trvaní troch rokov z dôvodu, že sa v skúšobnej dobe neosvedčil, plynula mu subjektívna trojročná premlčacia doba od právoplatnosti tohto rozhodnutia 16.10.2014, najneskôr však od ukončenia výkonu trestu 19.12.2017. Nakoľko k zrušeniu rozhodnutí nedošlo, tak v zmysle § 19 ods. 1 zák. č. 514/03 Z.z. sa nárok na náhradu škody premlčoval v lehote troch rokov odo dňa, keď sa žalobca ako poškodený dozvedel o škode, čo sa v danom prípade vzhľadom na argumentáciu žalobcu nepochybne viazalo najneskôr na čas ukončenia výkonu trestu 19.12.2017. Trojročná premlčacia doba uplynula 19.12.2020, teda žalobu podal dňa 01.03.2021 zjavne oneskorene a rozhodnutie súdu o jej zamietnutí je preto zákonné a vecne správne.

10. Na rámec uvedeného odvolací súd uvádza, že pokiaľ žalobca svoj nárok odôvodňoval nezákonnosťou rozhodnutí, táto ním tvrdená skutočnosť v konaní nebola preukázaná ako správne uzavrel súd prvej inštancie, keďže žiadne rozhodnutie, ktorým došlo k premene podmieneného odsúdenia na výkon trestu odňatia slobody nebolo zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť. Žalobca tiež nepreukázal a ani z konania nevyplýva, aby došlo k akýmkoľvek prietahom v trestnom konaní. Lehoty na rozhodnutie odvolacieho súdu o sťažnosti podanej proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, ktorý rozhodol o premene z trestu na výkon odňatia slobody neboli striktné upravené, pričom absentovalo aj akékoľvek rozhodnutie o nečinnosti orgánov verejnej moci alebo o vzniku prietahov, ktoré sú nevyhnutným predpokladom vzniku nároku na náhradu škody z neprávneho úradného postupu založeného na údajnej nečinnosti orgánu verejnej moci (§9 zákona č. 514/03 Z.z.). V tejto súvislosti do pozornosti žalobcu odvolací súd dáva, že Krajský súd v Košiciach v rozhodnutí 7Tos/79/2014 zo dňa 16.10.2014 vzal do úvahy fakt, že žalobca sa počas doby podmieneného odsúdenia dopustil ďalšej trestnej činnosti, a to prečinu neoprávneného vyrobenia a používania platobného prostriedku, ktorého skutku sa dopustil už dňa 11.4.2014, za čo bol aj právoplatne odsúdený. Niet tak pochybností, že výkon trestu odňatia slobody si bez všetkých úvah zavinil práve žalobca, čo samo o sebe vylučuje akýkoľvek nárok na náhradu škody (§ 8 zákona č. 514/03 Z.z.). Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov bolo rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdené, vrátane zákonom zodpovedajúceho výroku náhrade trov podľa § 255 ods. 1 CSP, odrážajúceho procesnú zodpovednosť žalobcu za neúspech v spore, čo zakladá jeho povinnosť na náhradu trov konania protistrane (žalovanému).

11. Výrok rozhodnutia o náhrade trov odvolacieho konania je daný § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CSP. Žalovanému nevznikli žiadne preukázateľné trovy odvolacieho konania, odvolateľ bol neúspešnou sporovou stranou, preto odvolací súd stranám sporu náhradu trov nepriznal.

12. Rozhodnutie prijaté senátom Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).